

ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Με την επιστημονική επιμέλεια του ΙΟΒΕ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Περιεχόμενα

- **Σύνοψη**
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Στοιχεία κύκλου εργασιών εγχώριας βιομηχανίας

Σύνοψη: Βασικά στοιχεία

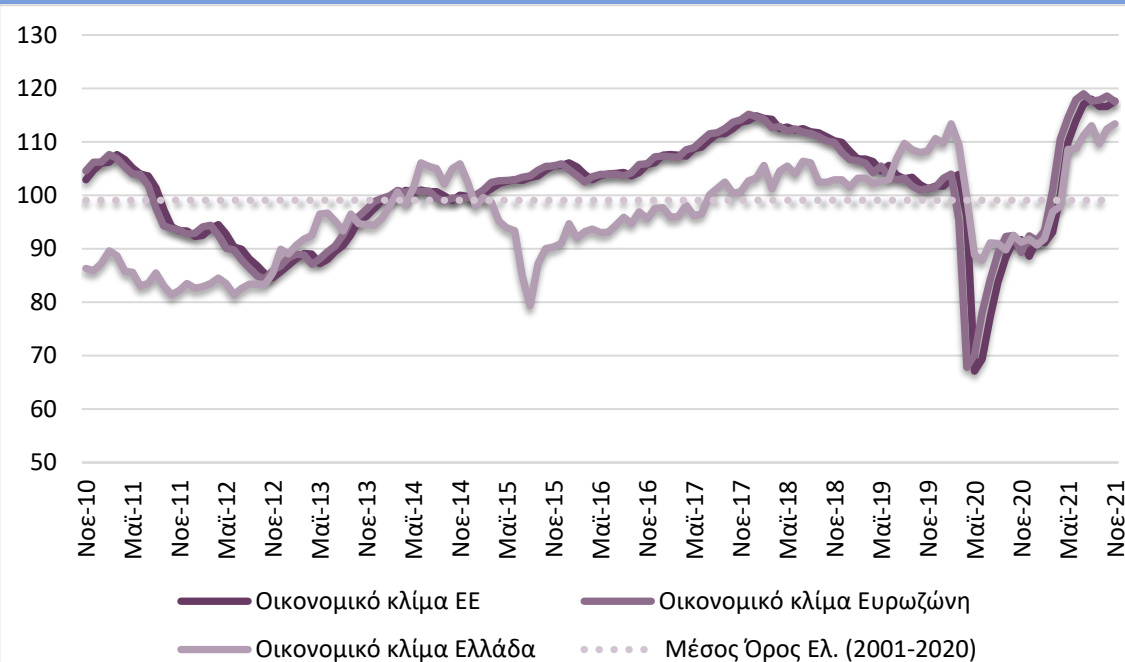
- Ισχυρή άνοδος του ΑΕΠ το γ' τρίμηνο του 2021, κατά 13,4%, κατόπιν ανάκαμψης 16,6% στο προηγούμενο τρίμηνο. Συνολικά στο εννεάμηνο φέτος ρυθμός ανάκαμψης 8,9%. Αύξηση στο γ' τρίμηνο ισχυρότερη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (3,9%).
- Ενίσχυση εξαγωγών 48,6% στο γ' τρίμ. του 2021. Άνοδος των εξαγωγών υπηρεσιών (+84,6%) ενώ οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν εκ νέου (+9,2%).
- Υποχώρηση της ανεργίας και τον Σεπτέμβριο, κυρίως από ισχυρή άνοδο της απασχόλησης.
- Οριακή βελτίωση οικονομικού κλίματος τον Νοέμβριο και άνοδος καταναλωτικής εμπιστοσύνης.
- Ήπια επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία, στις 110,2 μον. τον Νοέμβριο από 112,9 μον. τον Οκτώβριο.
- Συνεχίστηκε η αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής 2,5% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο. Σημαντική άνοδος 16,0% (γ-ο-γ) στην Ελλάδα.
- Σημαντική άνοδος των εξαγωγών βιομηχανίας 21,2% τον Σεπτέμβριο (γ-ο-γ). Αύξηση εμπορικού ελλείμματος στα €2,9 δισεκ. από €1,9 δισεκ. ένα έτος πριν.
- Συνεχίστηκε η αύξηση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας τον Οκτώβριο, κατά 49,8% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Σημαντική αύξηση και για το Φυσικό Αέριο.
- Ενίσχυση του δείκτη κύκλου εργασιών της βιομηχανίας 30,4% το γ' τρίμ. του 2021 (γ-ο-γ) στην Ελλάδα έναντι 12,9% στην ΕΕ.
- Άνοδος της δραστηριότητας για όλους τους τομείς το γ' τρίμ. του 2021 σε σχέση με ένα χρόνο πριν. Η Μεταποίηση στους τομείς με την ισχυρότερη άνοδο (+31,3%).

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- **Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία**
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Στοιχεία κύκλου εργασιών εγχώριας βιομηχανίας

Ήπια βελτίωση οικονομικού κλίματος τον Νοέμβριο και άνοδος καταναλωτικής εμπιστοσύνης

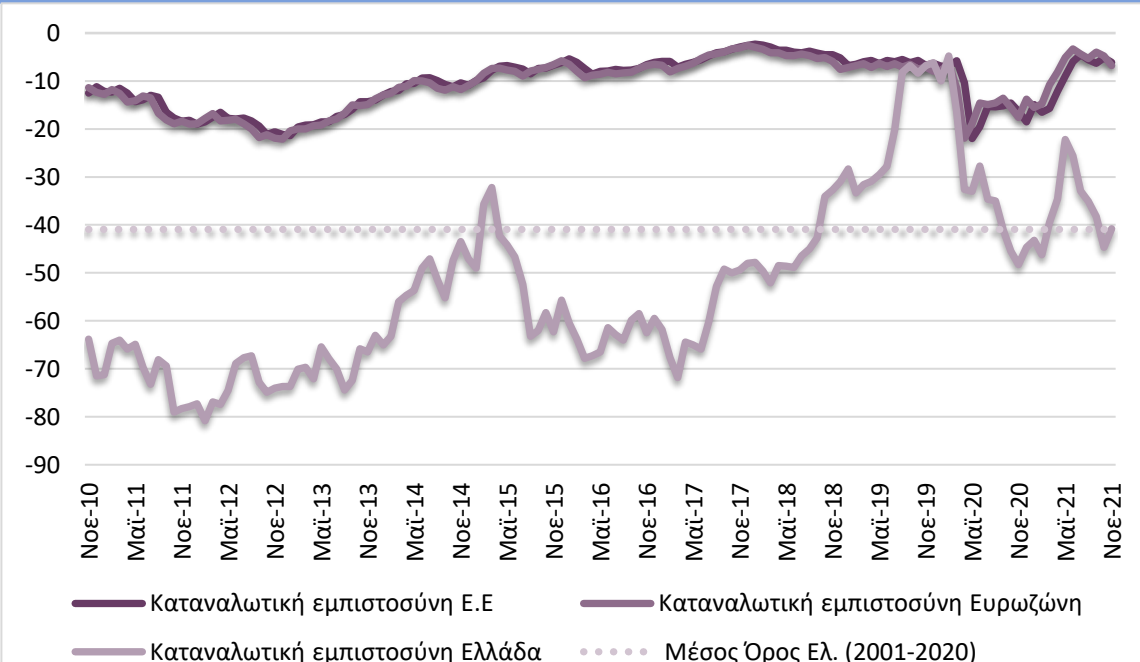
Άνοδος οικονομικού κλίματος από ενίσχυση προσδοκιών σε Υπηρεσίες, ενώ στους υπόλοιπους τομείς παρουσιάστηκε επιδείνωση

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 11/2021

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος διαμορφώθηκε τον Νοέμβριο στις 113,4 μονάδες, έναντι 112,4 μονάδων τον προηγούμενο μήνα και 91,2 μονάδων πριν ένα χρόνο.

Ανέκαμψε η καταναλωτική εμπιστοσύνη, από βελτίωση σε όλους τους παράγοντες αλλά κυρίως της πρόθεσης για μείζονες αγορές

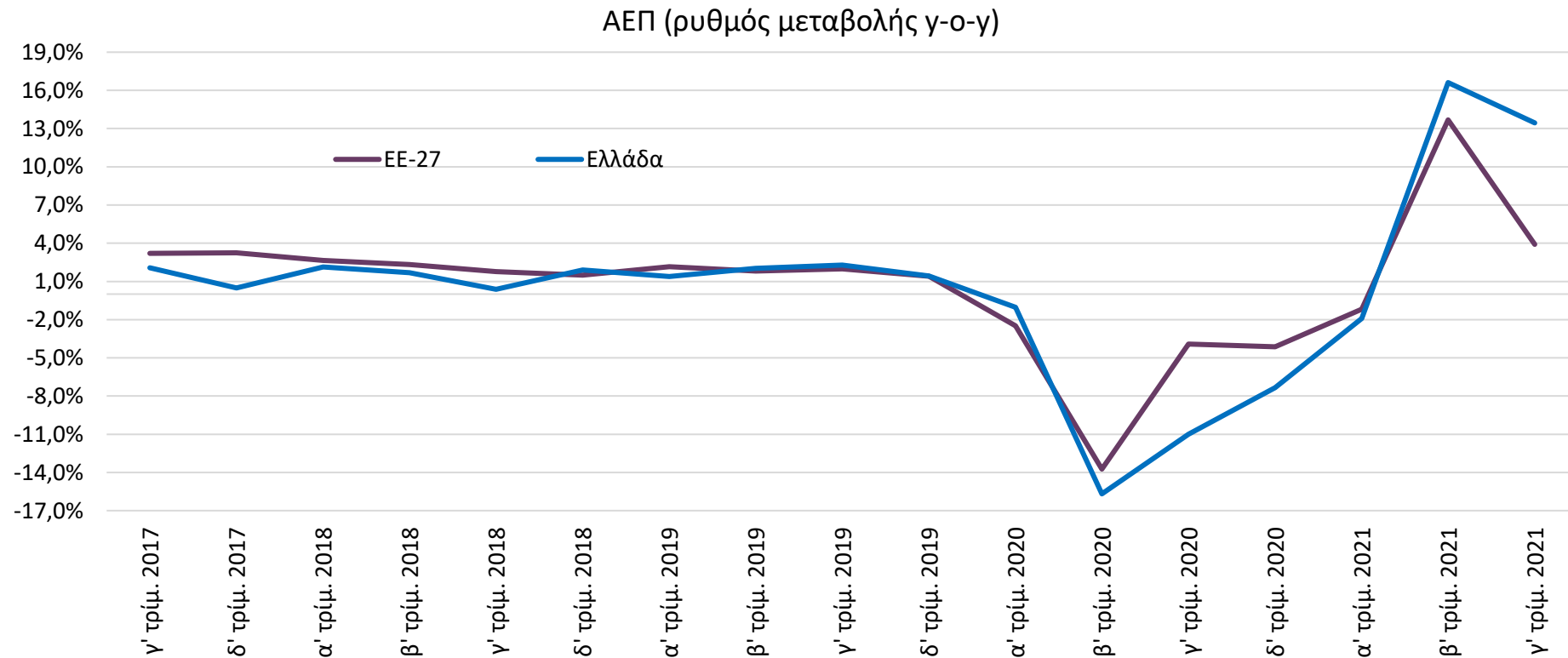

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 11/2021

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης ενισχύθηκε τον Νοέμβριο και διαμορφώθηκε στις -40,2 (από -44,7) μονάδες τον προηγούμενο μήνα, ήπια υψηλότερα σε σχέση με τα περυσινά επίπεδα (-48,3 μονάδες).

Συνέχιση ισχυρής ανάκαμψης το γ' τρίμηνο, κυρίως από έντονη αύξηση των εξαγωγών υπηρεσιών και της ιδιωτικής κατανάλωσης

Ισχυρή άνοδος του ΑΕΠ το γ' τρίμηνο του 2021, κατά 13,4%, κατόπιν ανάκαμψης 16,6% στο προηγούμενο τρίμηνο. Συνολικά στο εννεάμηνο φέτος ρυθμός ανάκαμψης 8,9%. Αύξηση στο γ' τρίμηνο αρκετά ισχυρότερη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (3,9%).

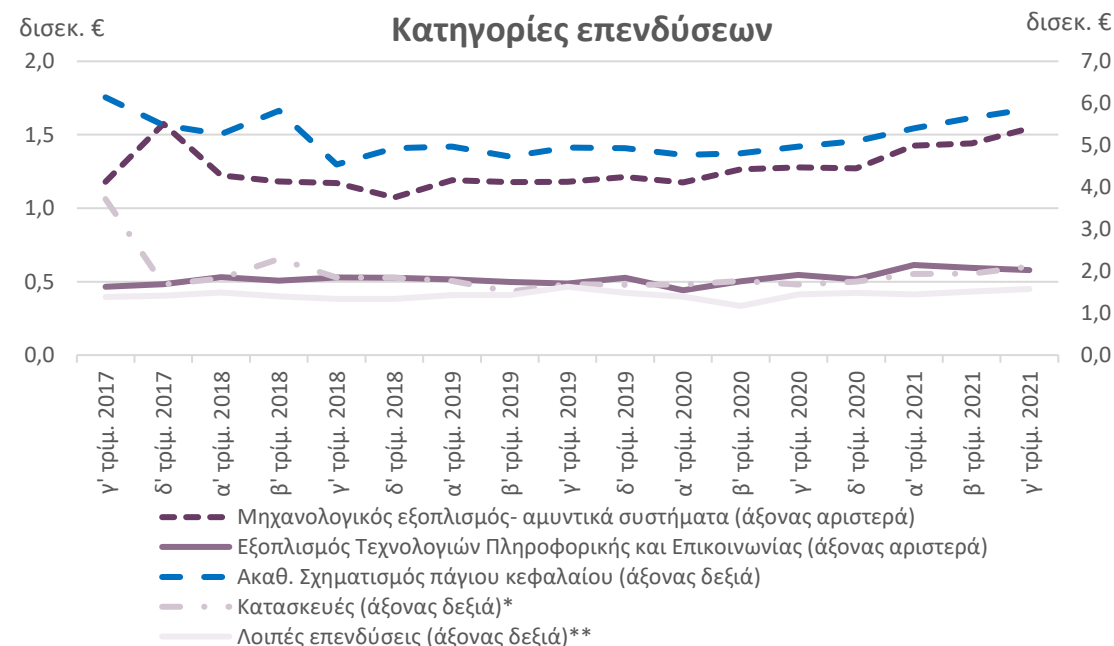
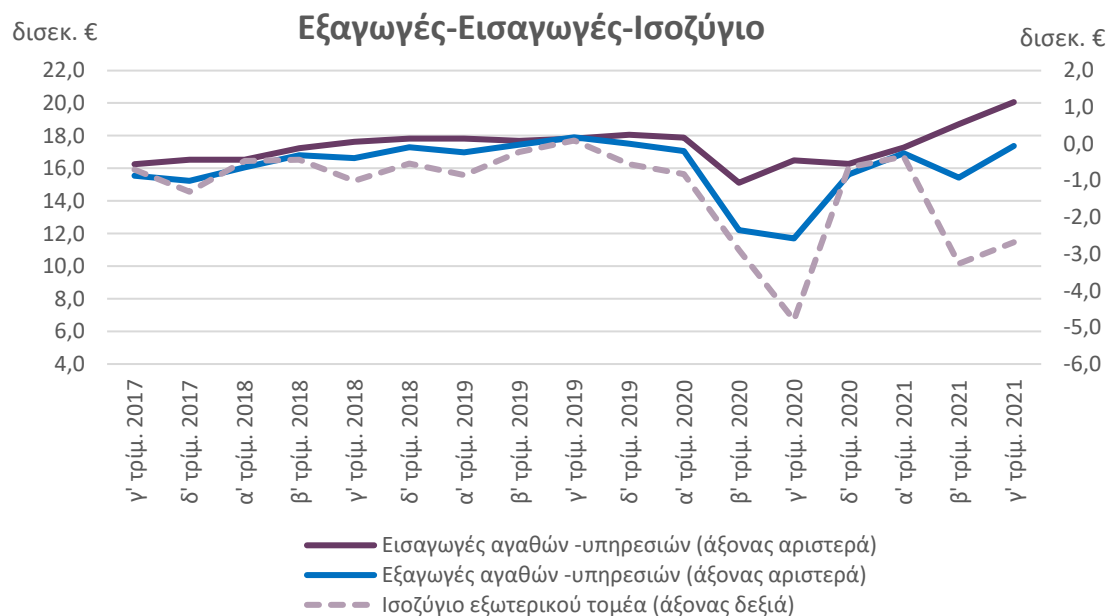

Πηγή: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, σε σταθερές τιμές 2015, ΕΛ.ΣΤΑΤ. Δεκέμβριος 2021

Περαιτέρω ενίσχυση επενδύσεων και συρρίκνωση ελλείμματος στον εξωτερικό τομέα

Ενίσχυση εξαγωγών 48,6% (+5,7 δισεκ.) στο γ' τρίμ. του 2021, έναντι πτώσης 34,7% πέρυσι. Άνοδος κυρίως των εξαγωγών υπηρεσιών (+84,6%), ενώ οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν εκ νέου (+9,2%). Μικρότερη ενίσχυση εισαγωγών (+21,7% ή +3,6 δισεκ.), έναντι πτώσης 7,4% πέρυσι. Έλλειμμα ισοζυγίου €2,7 δισεκ. (€4,8 δισεκ. το γ' τρίμ. 2020).

Ελαφρώς μεγαλύτερη αύξηση πάγιων επενδύσεων στο γ' τρίμηνο (+18,1%, από +17,7% το β' τρίμ.), έναντι ανόδου 0,6% πριν ένα χρόνο. Προήλθε κυρίως από άνοδο στις Κατασκευές (+25,8% έναντι -0,8%) και στο Μηχανολογικό εξοπλισμό-αμυντικά συστήματα (+20,9%, από +8,2%). Ηπιότερη ενίσχυση στον Εξοπλισμό ΤΠΕ (+5,8%, από +12,5%).

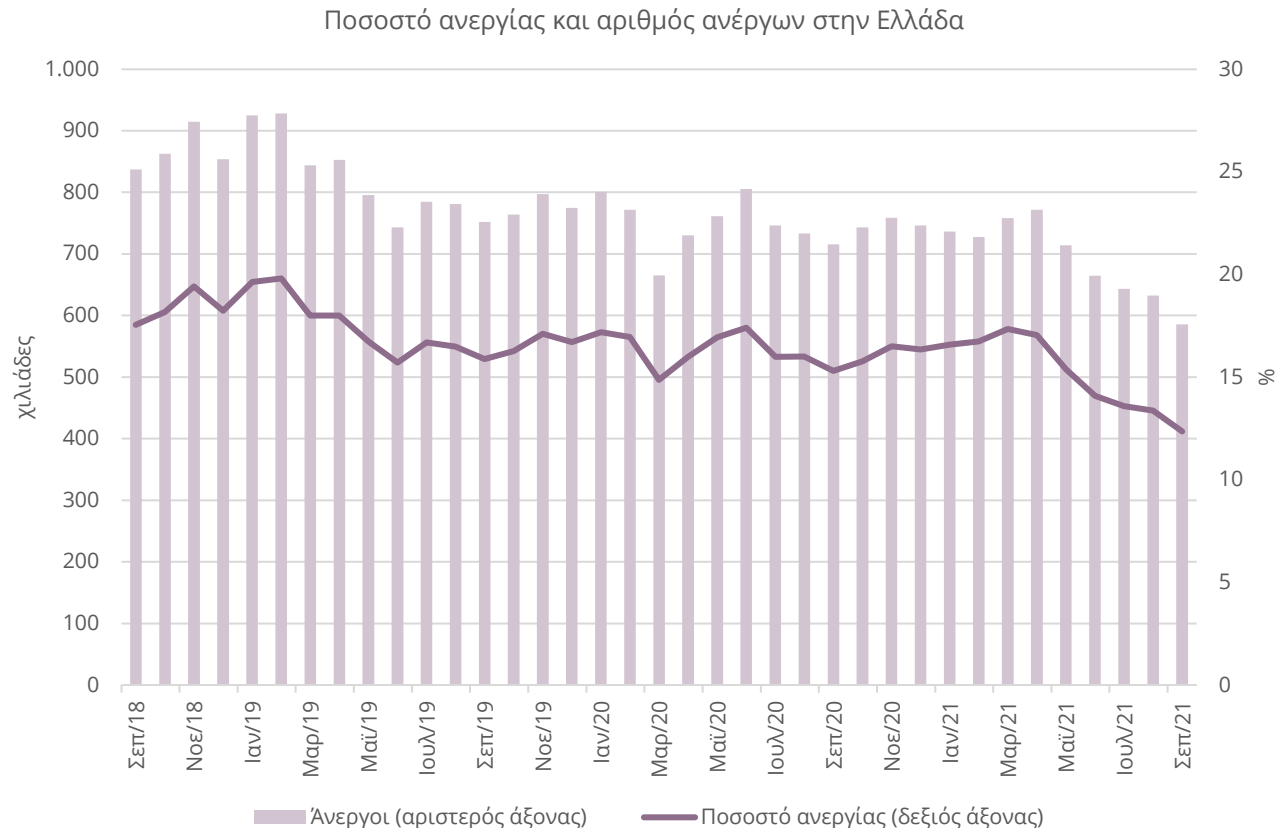
Πηγή: Τριμηνιαίο Εθνικό Λογαριασμό, σε σταθερές τιμές 2015, ΕΛ.ΣΤΑΤ., Δεκέμβριος 2021

* Οι Κατασκευές περιλαμβάνουν τις Κατοικίες και τις Λοιπές Κατασκευές. Οι Λοιπές Κατασκευές περιλαμβάνουν τα δημόσια έργα, τα βιομηχανικά και εμπορικά κτίρια, τα ξενοδοχεία, τα κτίρια γραφείων και λοιπά μη οικιστικά κτίρια

** Οι Λοιπές επενδύσεις περιλαμβάνουν τις επενδύσεις σε Μεταφορικό εξοπλισμό, αγροτικά μηχανήματα, πνευματικά δικαιώματα κ.ά.

Νέα αποκλιμάκωση της ανεργίας και τον Σεπτέμβριο

Η μείωση του ποσοστού ανεργίας προήλθε από την ισχυρή άνοδο της απασχόλησης

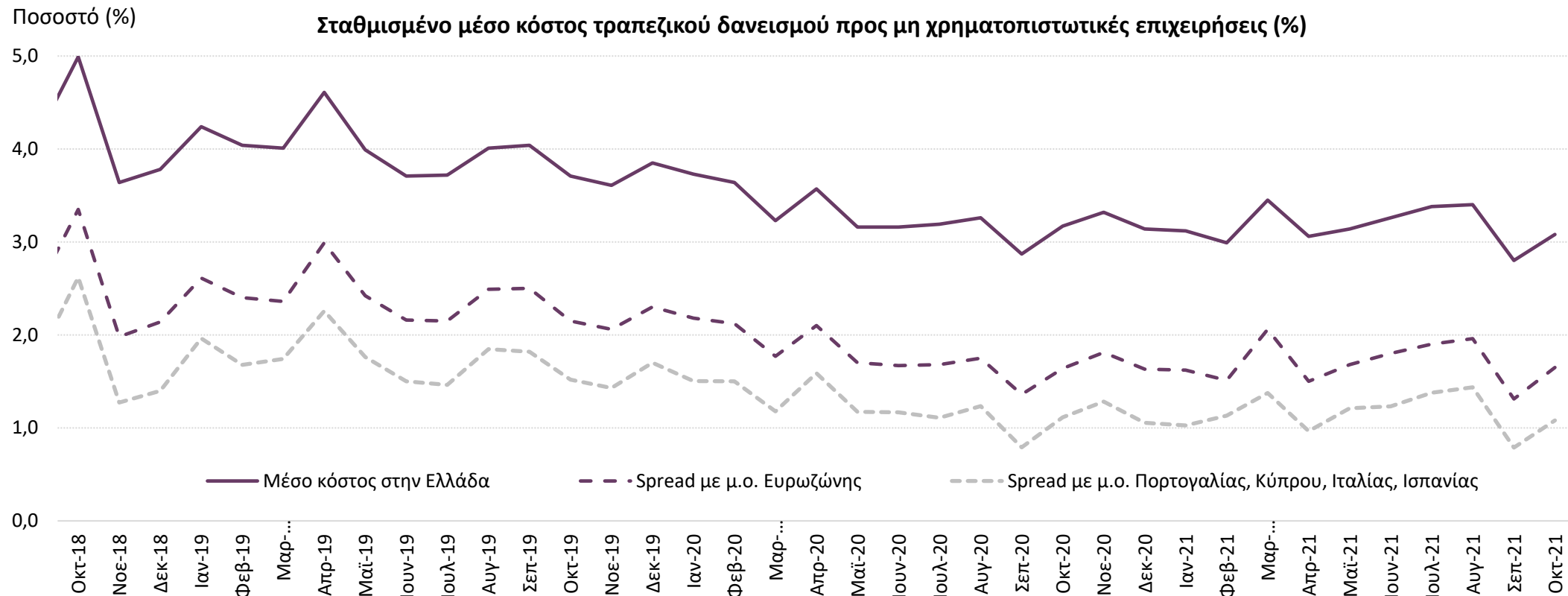

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 9/2021

- Το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας περιορίστηκε στο 12,4% τον Σεπτέμβριο από 15,3% από ένα χρόνο πριν.
- Ο αριθμός των ανέργων υποχώρησε την ίδια περίοδο κατά 129,5 χιλ. άτομα ή 18,1%, δηλαδή στους 585,8 χιλ. από τους 715,3 χιλ. τον Σεπτέμβριο του 2020.
- Η μείωση του ποσοστού ανεργίας προήλθε από την ισχυρή άνοδο της απασχόλησης (+207,1 χιλ. άτομα), που περιόρισε σημαντικά το μη ενεργό πληθυσμό (-108,6 χιλ. άτομα).
- Συγκριτικά με τον Αύγουστο το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε κατά 1 ποσοστιαία μονάδα και ο αριθμός των ανέργων κατά 46,6 χιλ.

Το μέσο κόστος νέου δανεισμού για τις ελληνικές επιχειρήσεις αυξήθηκε ελαφρά τον Οκτώβριο, στο 3,1%...

Πηγή: ΕΚΤ, έως 10/2021

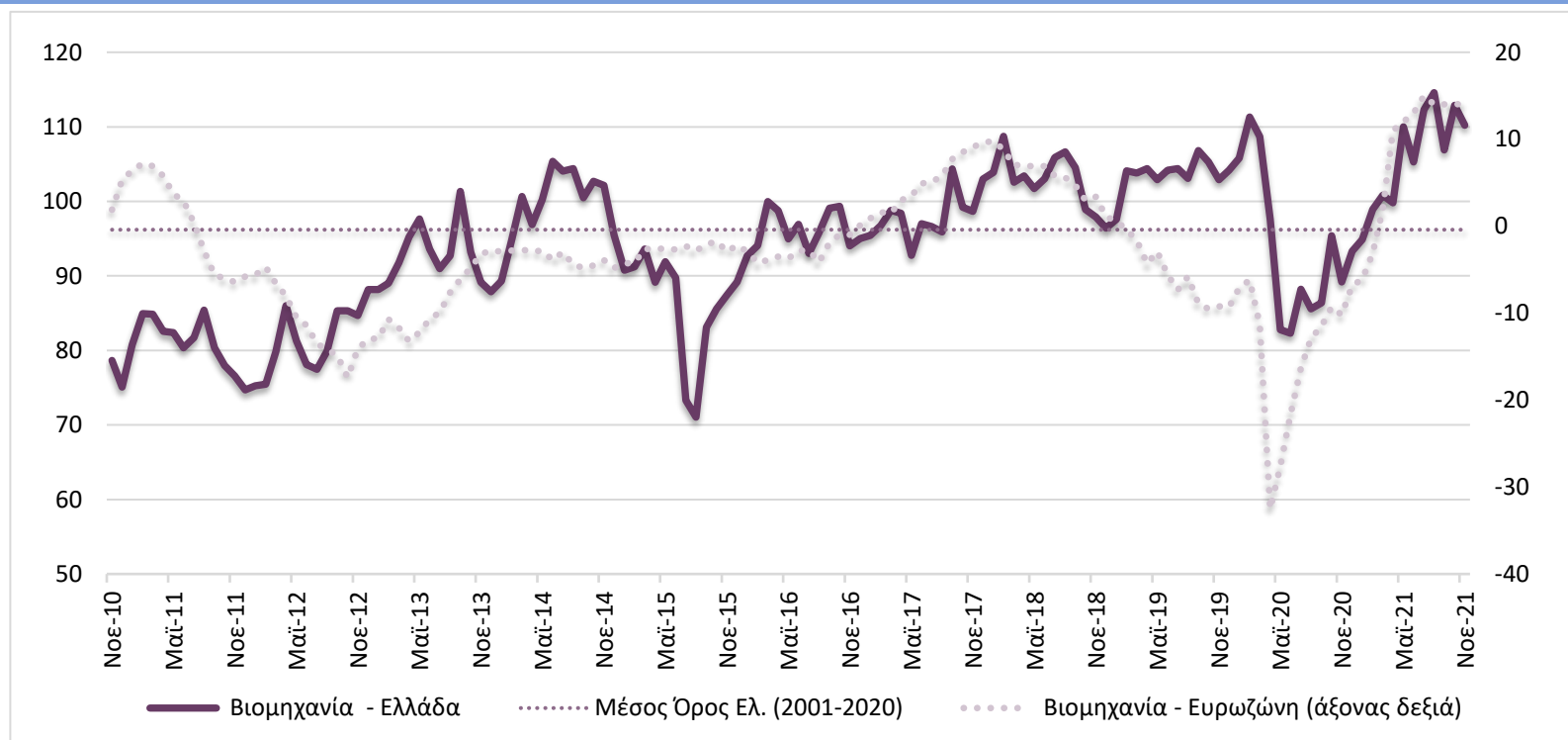
...διευρύνοντας την απόκλιση από το μέσο κόστος δανεισμού επιχειρήσεων στην Ευρωζώνη και το «Νότο» της Ευρωζώνης, στις 165 και 108 μονάδες βάσης αντίστοιχα.

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- **Εξελίξεις στη Βιομηχανία**
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Στοιχεία κύκλου εργασιών εγχώριας βιομηχανίας

Έπια επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία

Υποχώρηση προσδοκιών, από επιδείνωση εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και την τρέχουσα ζήτηση και προβλέψεων για την παραγωγή προσεχώς

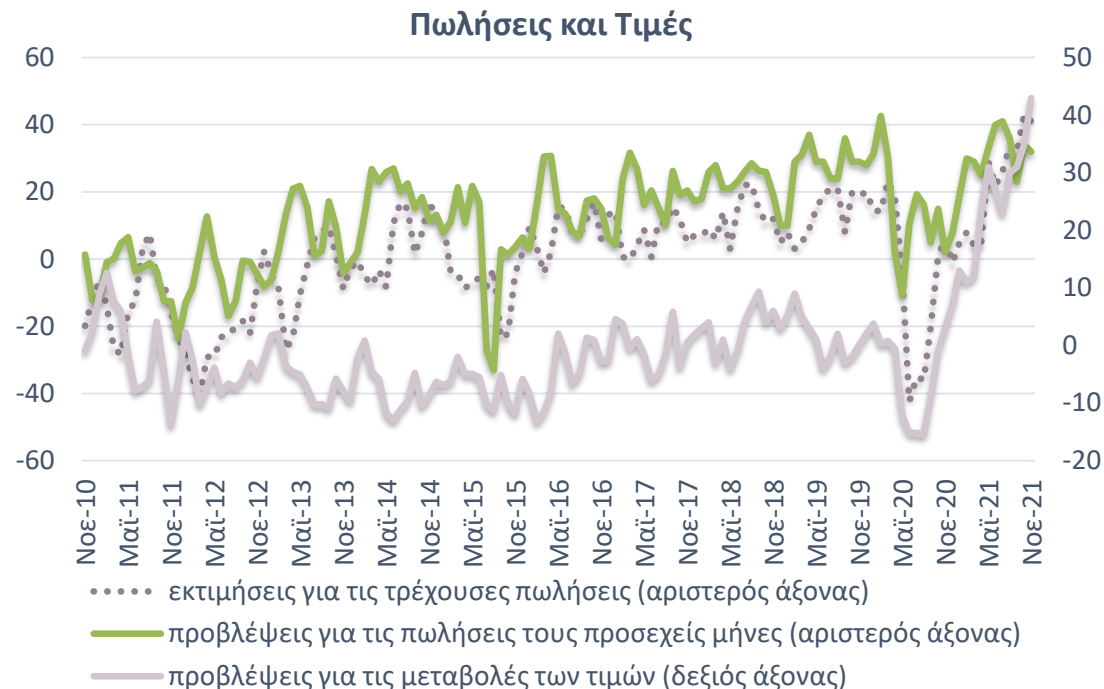
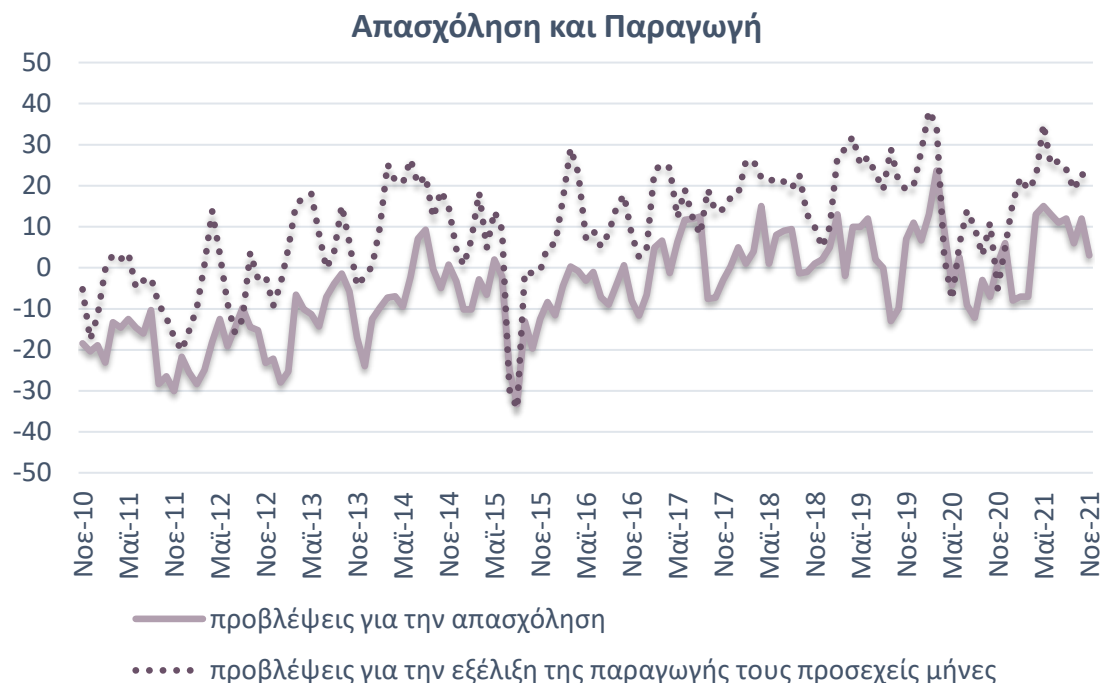
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 11/2021

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία υποχώρησε τον Νοέμβριο στις 110,2 (από 112,9 μονάδες) τον Οκτώβριο, αισθητά υψηλότερα ωστόσο, από το αντίστοιχο περυσινό επίπεδο (89,2 μον.).

Προβλέψεις σε επιμέρους κατηγορίες του Δείκτη Βιομηχανίας (I)

Αισθητή υποχώρηση του ισοζυγίου προβλέψεων για την απασχόληση. Οριακή μείωση του δείκτη προβλέψεων για την παραγωγή

Άνοδος του ισοζυγίου προβλέψεων για τις τιμές. Ήπια εξασθένηση του ισοζυγίου των εκτιμήσεων για τις πωλήσεις

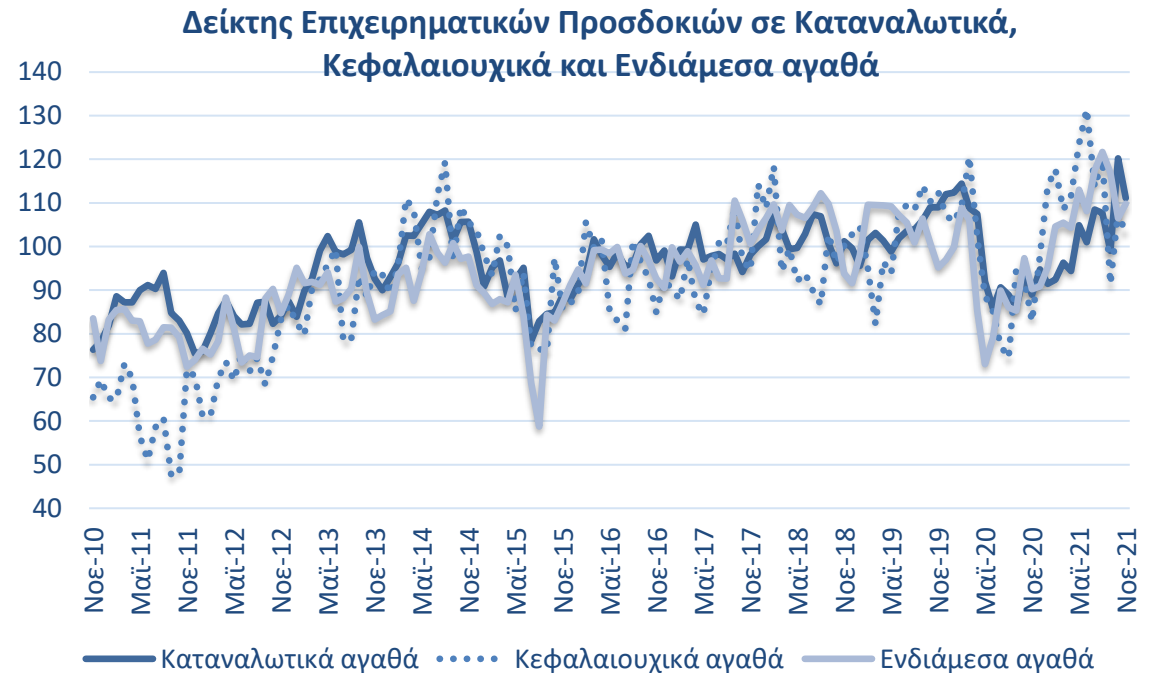
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 11/2021

Οι εξελίξεις στο μέτωπο της πανδημίας και οι επιδράσεις αυτών στην οικονομία αναμένεται να επηρεάσουν ισχυρά τις προσδοκίες επιχειρήσεων στους επόμενους μήνες.

Προβλέψεις σε επιμέρους κατηγορίες του Δείκτη Βιομηχανίας (II)

Ελαφρώς εξασθενημένος ο δείκτης για παραγγελίες και τρέχουσα ζήτηση. Θετικό, και σε υψηλότερα επίπεδα το ισοζύγιο για τα αποθέματα

Άνοδος για Ενδιάμεσα αγαθά. Υποχώρηση για Καταναλωτικά και Κεφαλαιουχικά αγαθά, λόγω της επιδείνωσης των προβλέψεων των παραγγελιών και της ζήτησης.

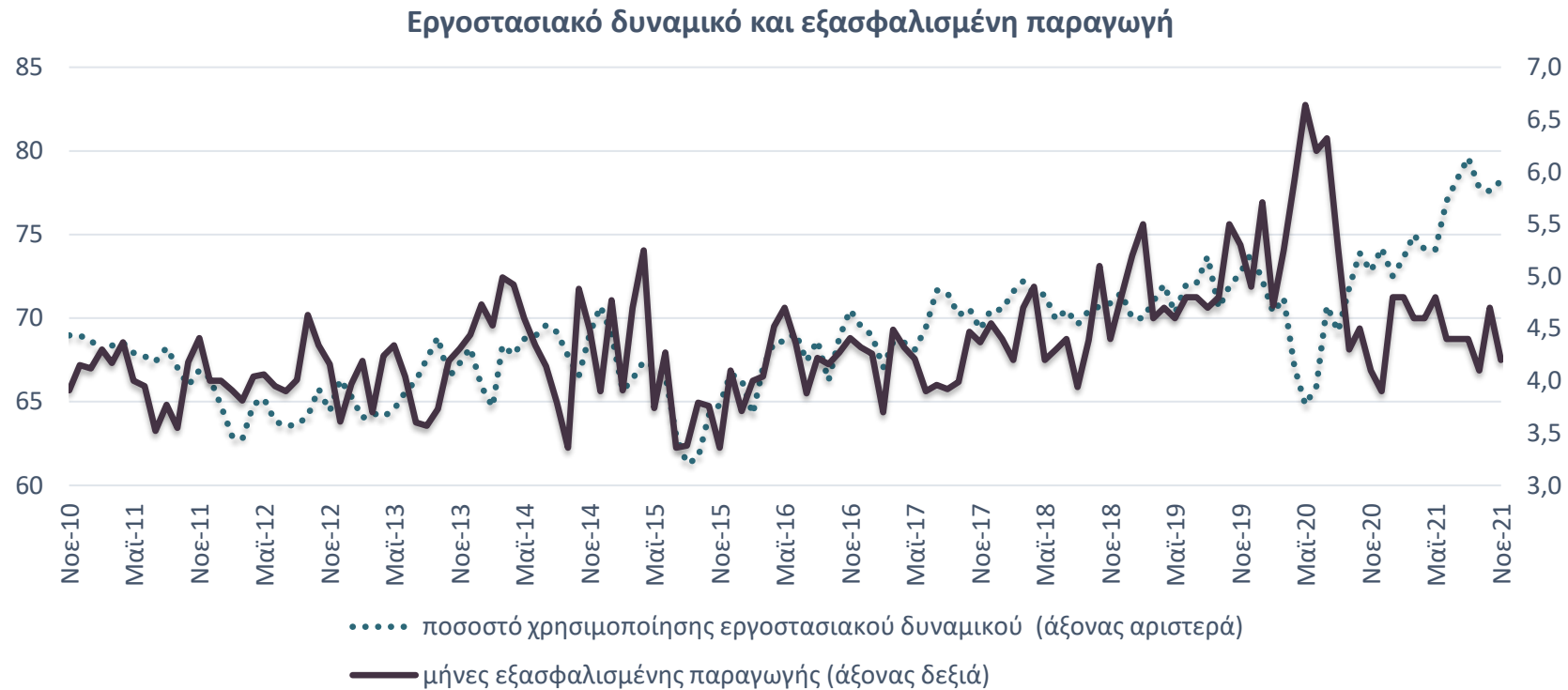

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 11/2021

Ο τομέας της βιομηχανίας συνέχισε να ευνοείται από τη σημαντική ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας και του διεθνούς εμπορίου.

Έπια άνοδος για το εργοστασιακό δυναμικό και υποχώρηση για την εξασφαλισμένη παραγωγή

Η αξιοποίηση του δυναμικού της βιομηχανίας σημείωσε άνοδο τον Νοέμβριο του 2021, παραμένοντας σε υψηλά επίπεδα.

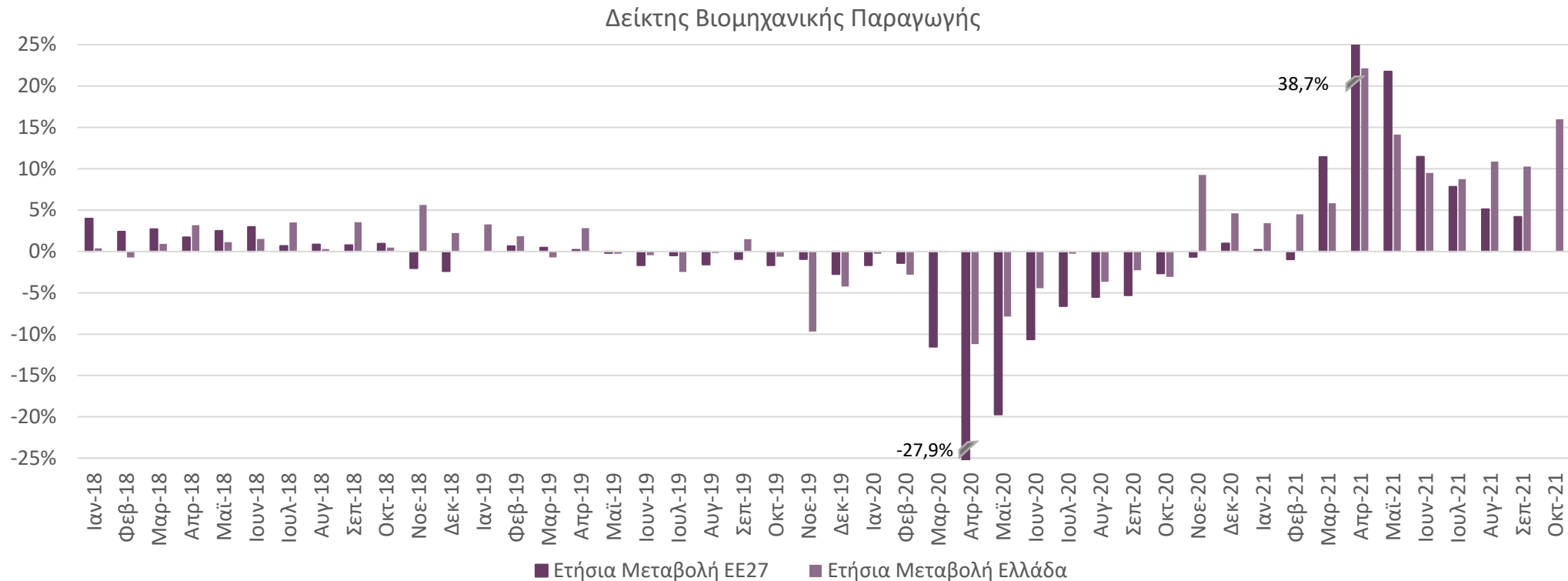

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 11/2021

Οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής υποχώρησαν στους 4,2 μήνες, με το ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού να ενισχύεται στο 78,2% τον Νοέμβριο.

Βελτίωση της βιομηχανικής παραγωγής 16,0% τον Οκτώβριο σε σχέση με ένα χρόνο πριν

Ενίσχυση κατά 2,5% σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα

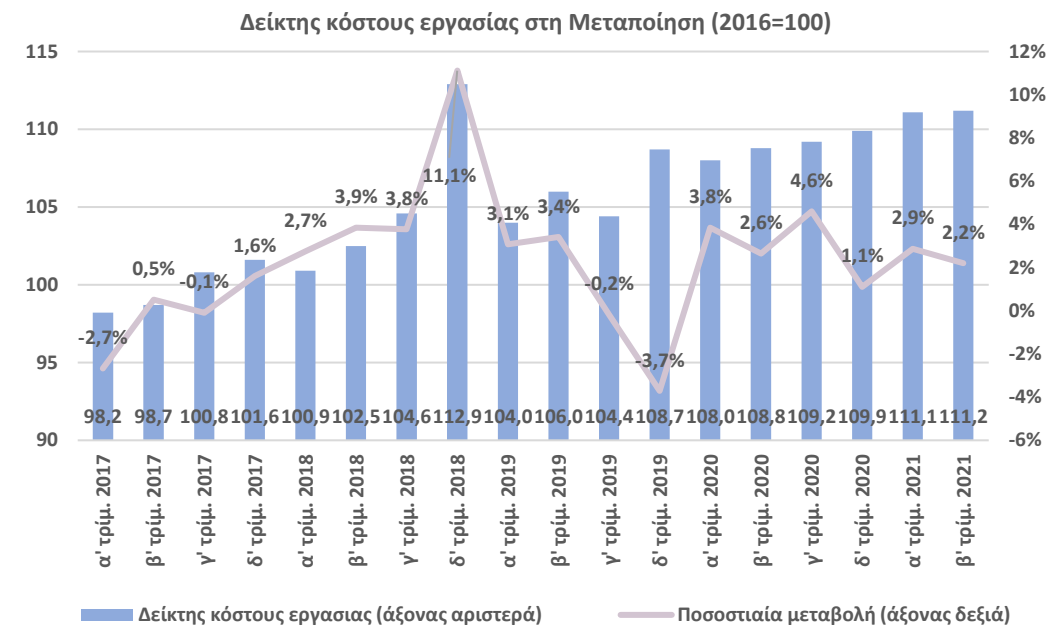
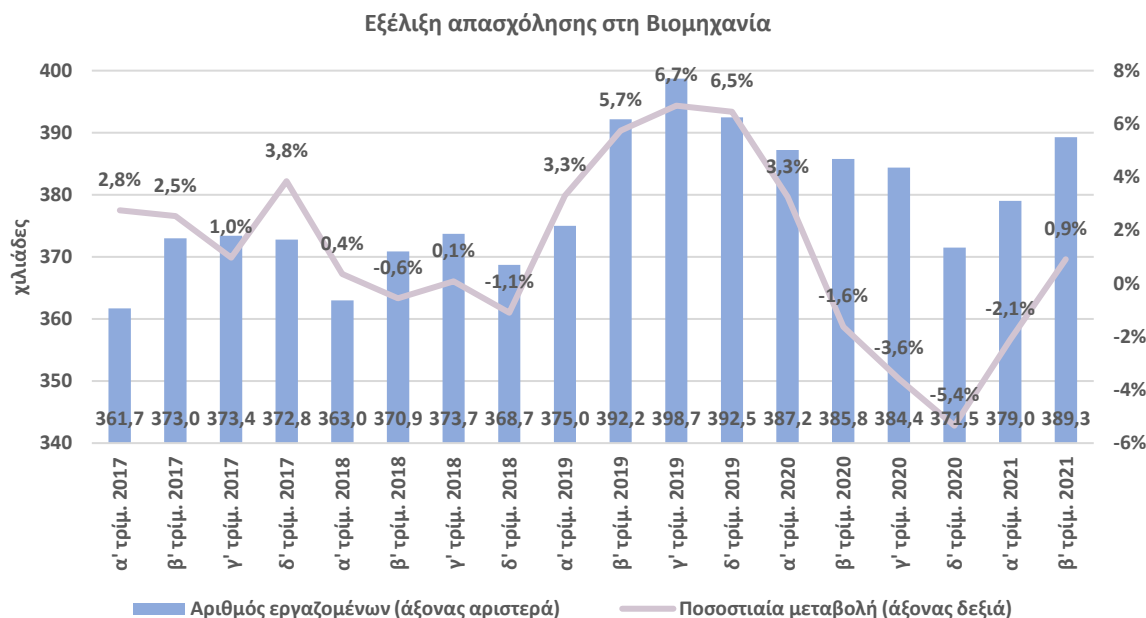
Πηγή: Eurostat, ΕΛΣΤΑΤ, έως 10/2021. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για ΕΕ27 τον Οκτώβριο. Σημ: Εποχικά διορθωμένα στοιχεία

Αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής τον Οκτώβριο στους περισσότερους βιομηχανικούς τομείς. Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος (30,7%), Ορυχεία-Λατομεία (26,0%), Μεταποίηση (14,6%). Σε κλάδους υψηλής σημασίας για την οικονομία, σημειώθηκε αύξηση στα Φάρμακα (15,3%) και τα Τρόφιμα (12,3%). Ήπια εξασθένιση της παραγωγής καταγράφηκε στα Βασικά μέταλλα (-3,7%).

Οριακή αύξηση της απασχόλησης στη Βιομηχανία το β' τρίμηνο και άνοδος του κόστους εργασίας

Αύξηση της απασχόλησης στη Βιομηχανία* για πρώτη φορά ύστερα τέσσερα συνεχόμενα τρίμηνα μείωσης

Αύξηση του δείκτη κόστους εργασίας στη Μεταποίηση για έκτο συνεχόμενο τρίμηνο

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως β' τρίμ. 2021, * Σημ: Ορυχεία-Λατομεία και Μεταποίηση

- Το β' τρίμ. του 2021 οι απασχολούμενοι στη Βιομηχανία αυξήθηκαν κατά 0,9% ή κατά 3,5 χιλ. άτομα συγκριτικά με το β' τρίμ. 2020 (στους 389,3 χιλ. από τους 385,8 χιλ.).
- Την ίδια περίοδο η απασχόληση στο σύνολο της οικονομίας αυξήθηκε 1,9% ή κατά 71,3 χιλ. απασχολούμενους (στους 3.915,3 χιλ. από τους 3.844,0 χιλ.).

Πηγή: Eurostat, έως β' τρίμ. 2021, *Σημ: Εποχικά και ημερολογιακά διορθωμένος

- Το β' τρίμ. του 2021 αυξήθηκε 2,2% (στις 111,2 μονάδες από τις 108,8 μονάδες ένα χρόνο πριν) σε συνέχεια ανόδου 2,6% το β' τρίμ. 2020 (106,0 μονάδες το β' τρίμ. 2019).

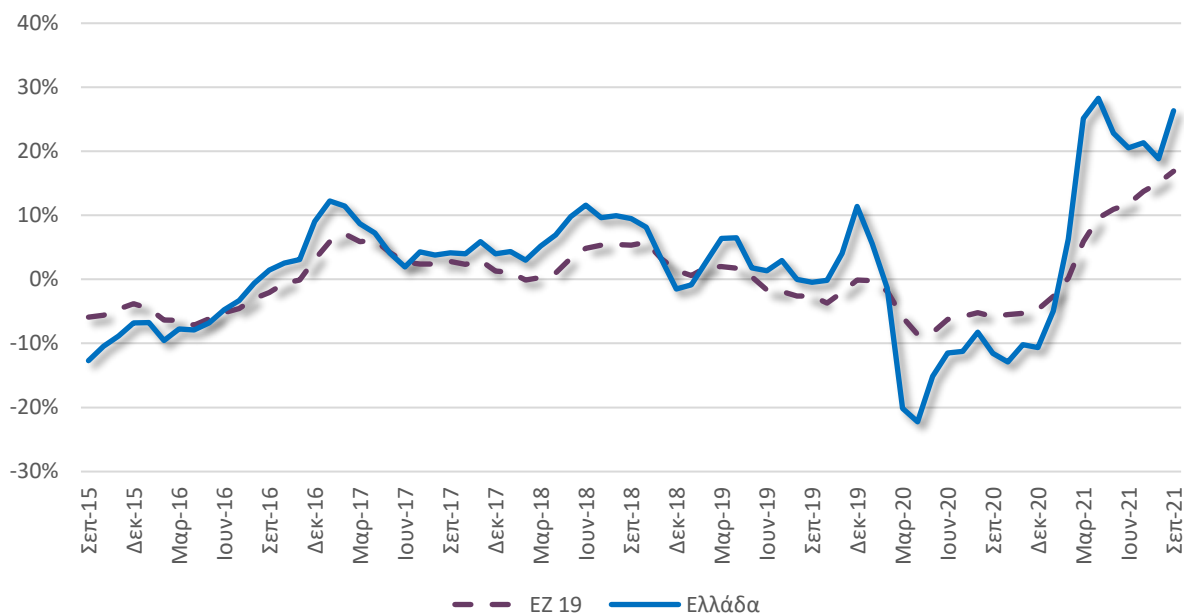

Νέα άνοδος των τιμών εισαγωγών και παραγωγού

Συνεχίστηκε η ενίσχυση των τιμών εισαγωγών τον Σεπτέμβριο, κατά 26,4% από 18,8% τον Αύγουστο. Ηπιότερη ενίσχυση για τις τιμές στην Ευρωζώνη (16,9% από 15,1% τον προηγούμενο μήνα).

Ανοδικά και ο δείκτης τιμών παραγωγού τον Οκτώβριο (22,1%) από 17,4% τον Σεπτέμβριο. Σε χαμηλότερα επίπεδα οι μεταβολές σε Ευρώπη (στην περιοχή του 11,7% από 9,9% τον προηγούμενο μήνα).

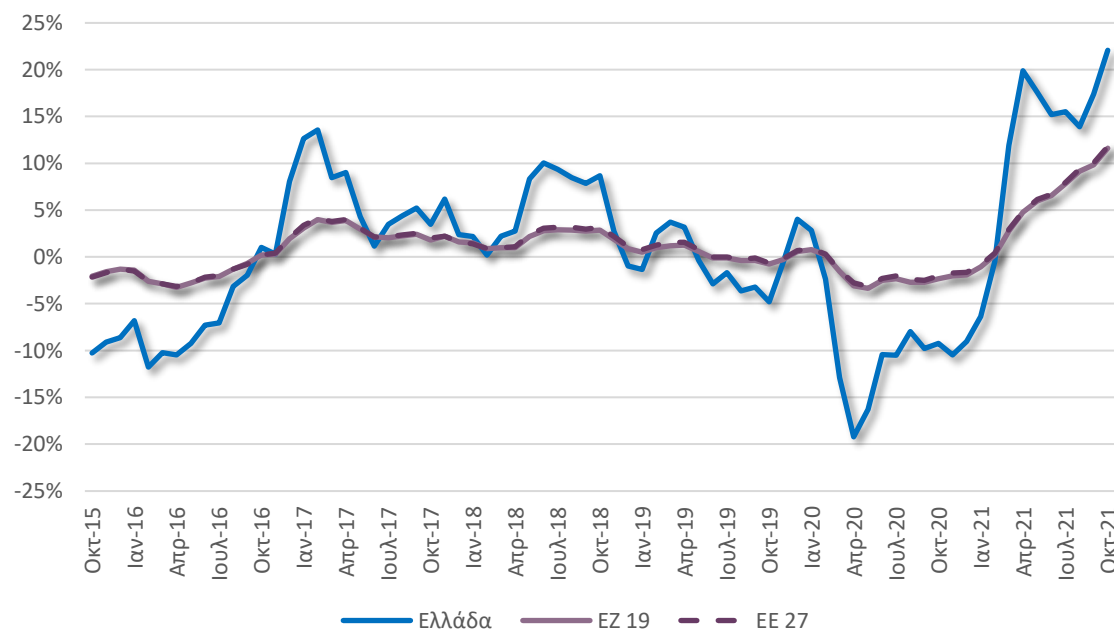
Ετήσιες μεταβολές Δείκτη Τιμών Εισαγωγών στη Βιομηχανία
(Μεταποίηση, Ορυχεία & Λατομεία)

Πηγή: Eurostat, έως 9/2021

Σημ: Οι τιμές εισαγωγών αφορούν στο σύνολο της αγοράς, σε σταθερές τιμές 2015

Ετήσιες μεταβολές Δείκτη Τιμών Παραγωγού στη Βιομηχανία
(Μεταποίηση, Ορυχεία & Λατομεία)

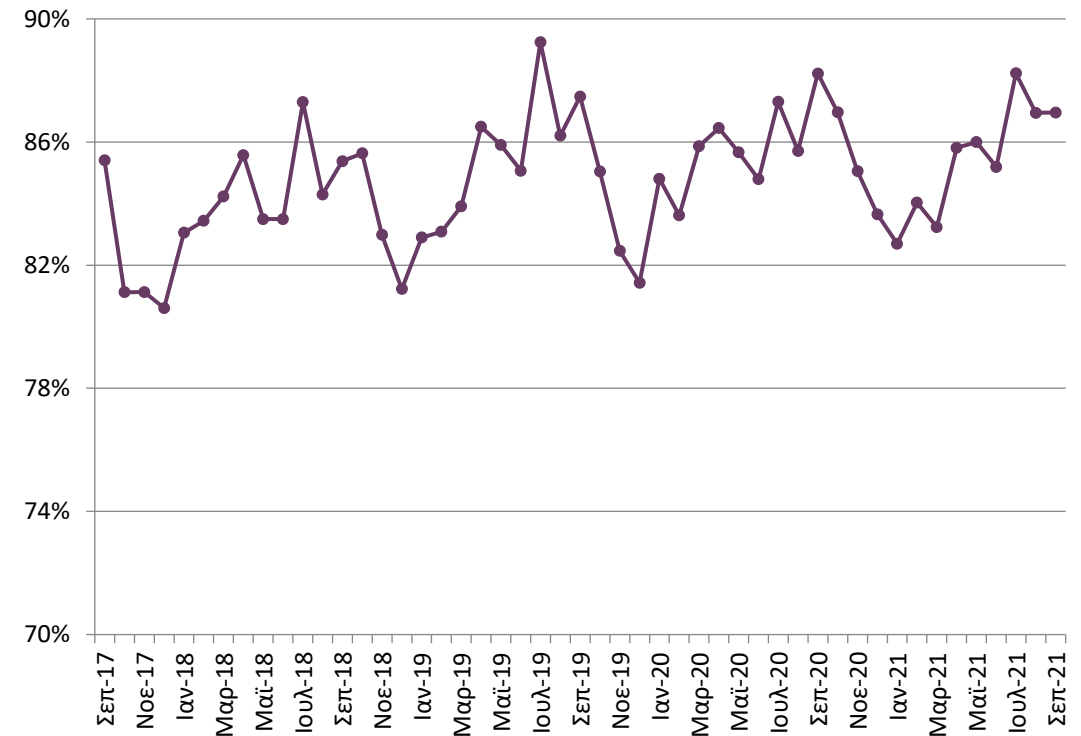
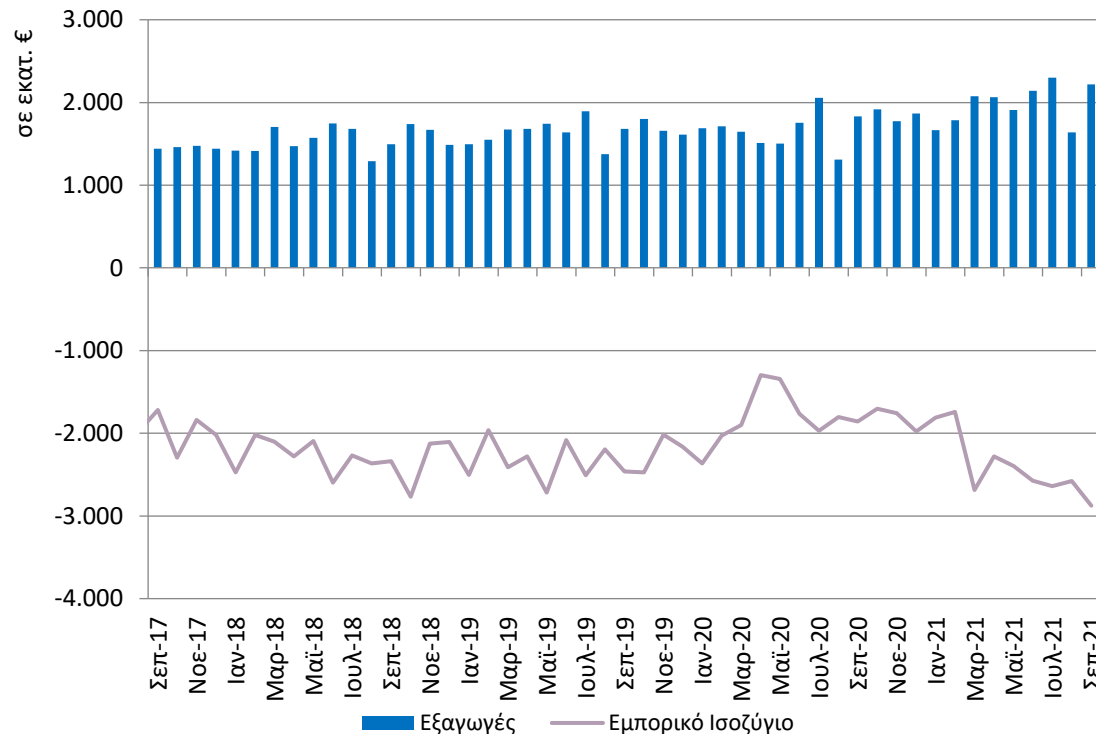
Πηγή: Eurostat, έως 10/2021

Σημ: Οι τιμές παραγωγού αφορούν στο σύνολο της αγοράς, σε σταθερές τιμές 2015

Συνεχίστηκε η ενίσχυση των εξαγωγών αλλά και του εμπορικού ελλείμματος βιομηχανίας τον Σεπτέμβριο σε σχέση με ένα χρόνο πριν

Στα €2,2 δισεκ. οι εξαγωγές των βιομηχανικών προϊόντων* τον Σεπτέμβριο (+21,2%, γ-ο-γ). Το εμπορικό έλλειμμα στα €2,9 δισεκ. από €1,9 δισεκ. ένα χρόνο πριν.

Το μερίδιο των βιομηχανικών προϊόντων άγγιξε το 87% του συνόλου των εξαγωγών αγαθών*

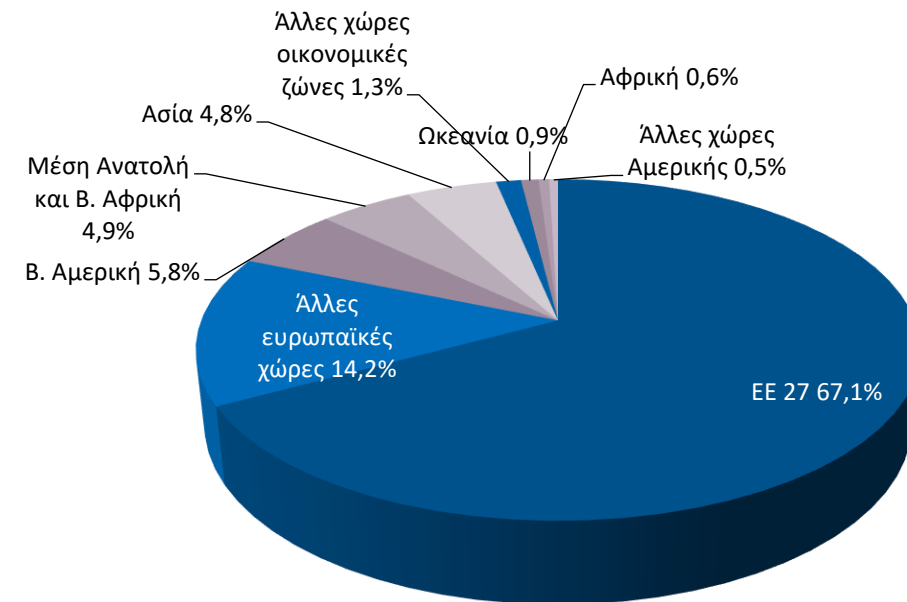
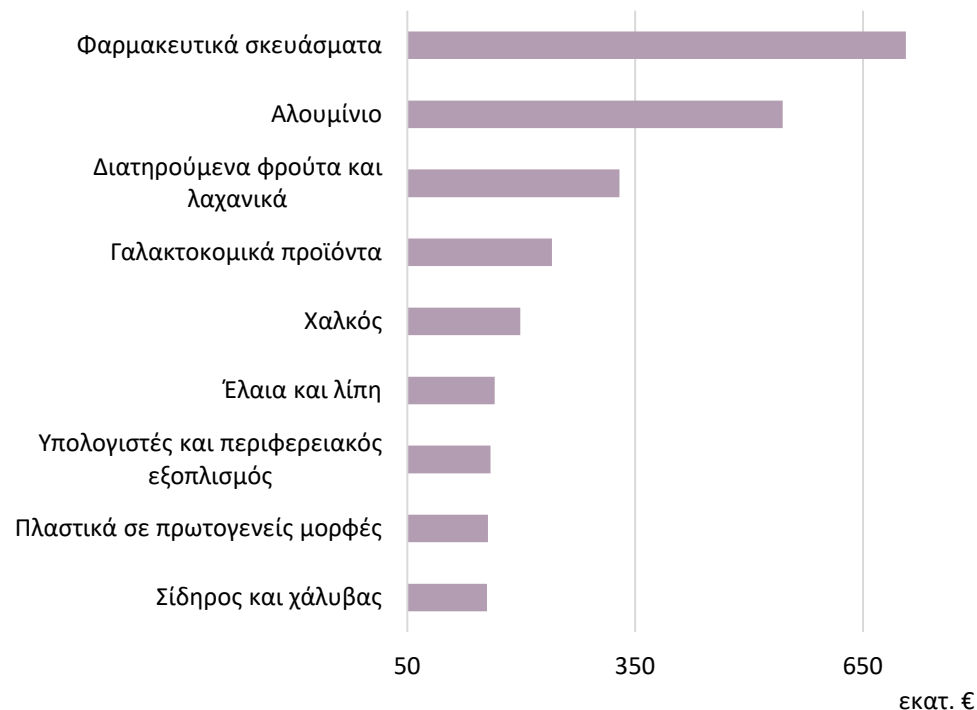
Πηγή: Eurostat, International Trade, ComExt, ΕΛΣΤΑΤ, έως 09/2021

*Σημ: Σε τρέχουσες τιμές. Περιλαμβάνονται τα Ορυχεία-Λατομεία και η Μεταποίηση, εξαιρουμένων των Προϊόντων διύλισης πετρελαίου

Φαρμακευτικά σκευάσματα και Αλουμίνιο κορυφαία εξαγόμενα βιομηχανικά προϊόντα και το γ' τρίμηνο

Πρωτοπόρησαν για τις εξαγωγές τους τα Φαρμακευτικά σκευάσματα, με €707 εκατ. (+1,9% σε σχέση με ένα χρόνο πριν), και το Αλουμίνιο, με €545 εκατ. (+50,2%, γ-ο-γ).

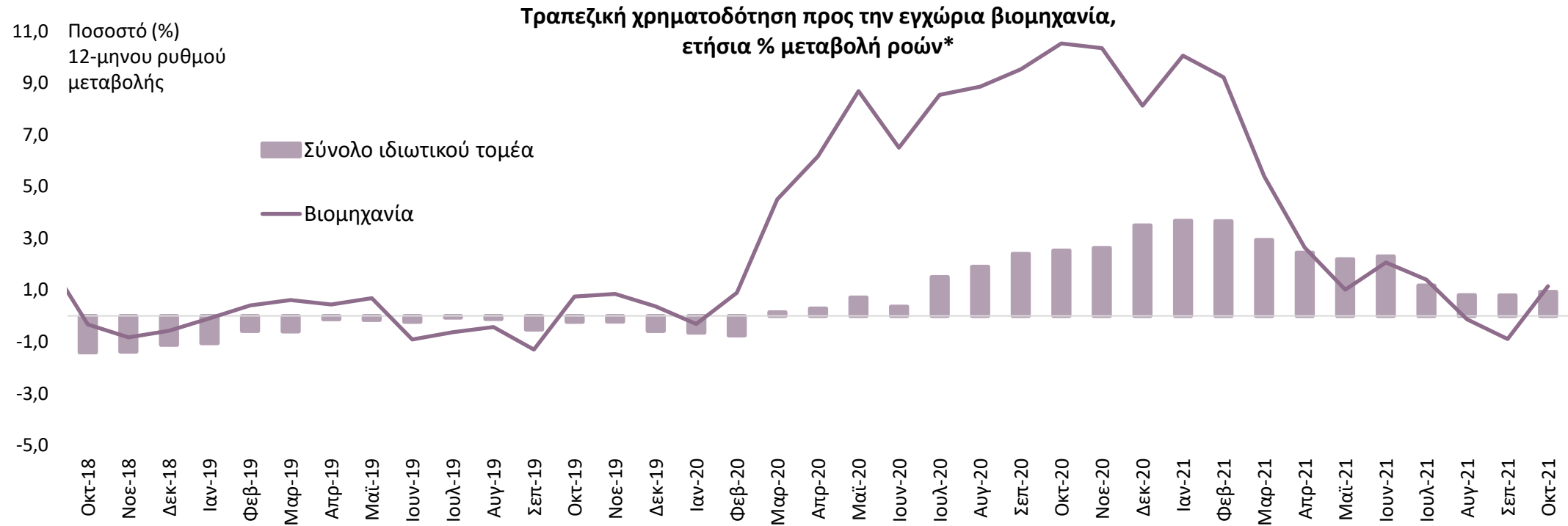
Στο γ' τριμ. του 2021, το 81% των βιομηχανικών προϊόντων* προς ευρωπαϊκές χώρες, ενώ ένα μόλις 5,8% προς Β. Αμερική

Πηγή: Eurostat, International Trade, ComExt, έως γ' τριμ. 2021

*Σημ: Σε τρέχουσες τιμές. Περιλαμβάνονται τα Ορυχεία-Λατομεία και η Μεταποίηση, εξαιρουμένων των Προϊόντων διύλισης πετρελαίου

Ο 12-μηνος ρυθμός ετήσιας αύξησης των πιστώσεων προς τη βιομηχανία ανέκαμψε τον Οκτώβριο...

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 10/2021

* Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων.

...μετά από το αρνητικό επίπεδο το οποίο κατέγραψε τον Σεπτέμβριο, με τις καθαρές ροές νέων πιστώσεων προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα να είναι ωστόσο σχεδόν μηδενικές τον Οκτώβριο.

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- **Διεθνές περιβάλλον**
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Στοιχεία κύκλου εργασιών εγχώριας βιομηχανίας

Μικτές τάσεις στις τιμές εμπορευμάτων

Υποχώρηση στην τιμή του πετρελαίου κατά 2,4% τον Νοέμβριο, στα \$81,5/βαρέλι

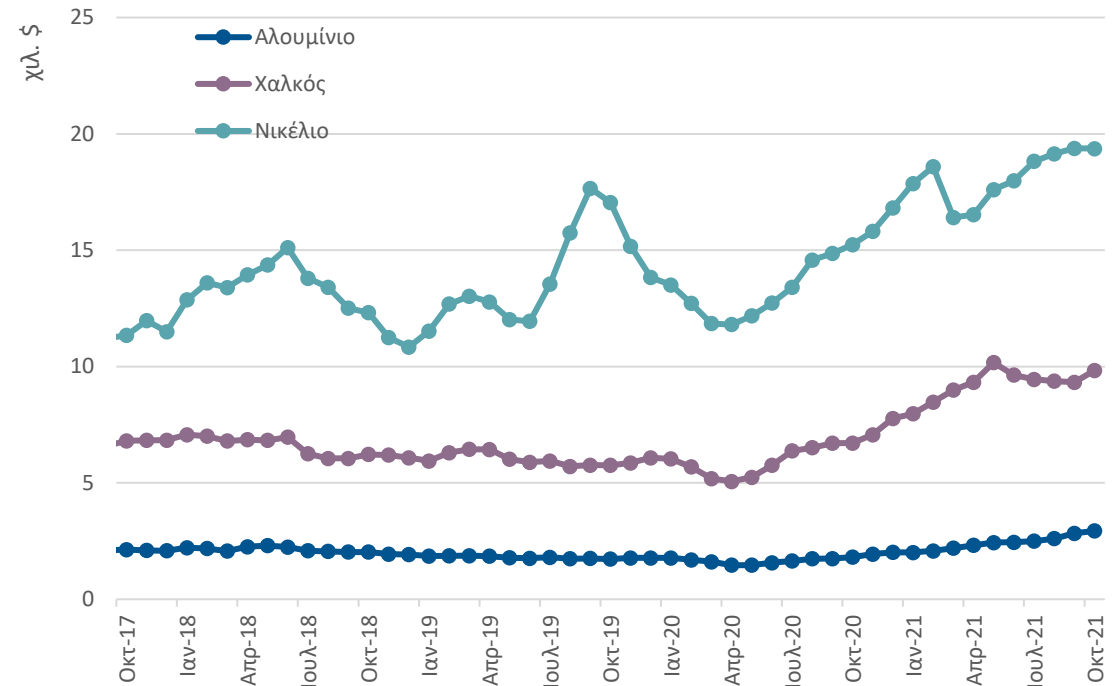
Άνοδος για το Αλουμίνιο (+3,5%) και το Χαλκό (+5,4%), οριακή υποχώρηση για το Νικέλιο (-0,1%) τον Οκτώβριο

Τιμή αργού πετρελαίου (Brent)

Πηγή: U.S. Energy Information Administration, έως 11/2021

Τιμές βιομηχανικών μετάλλων

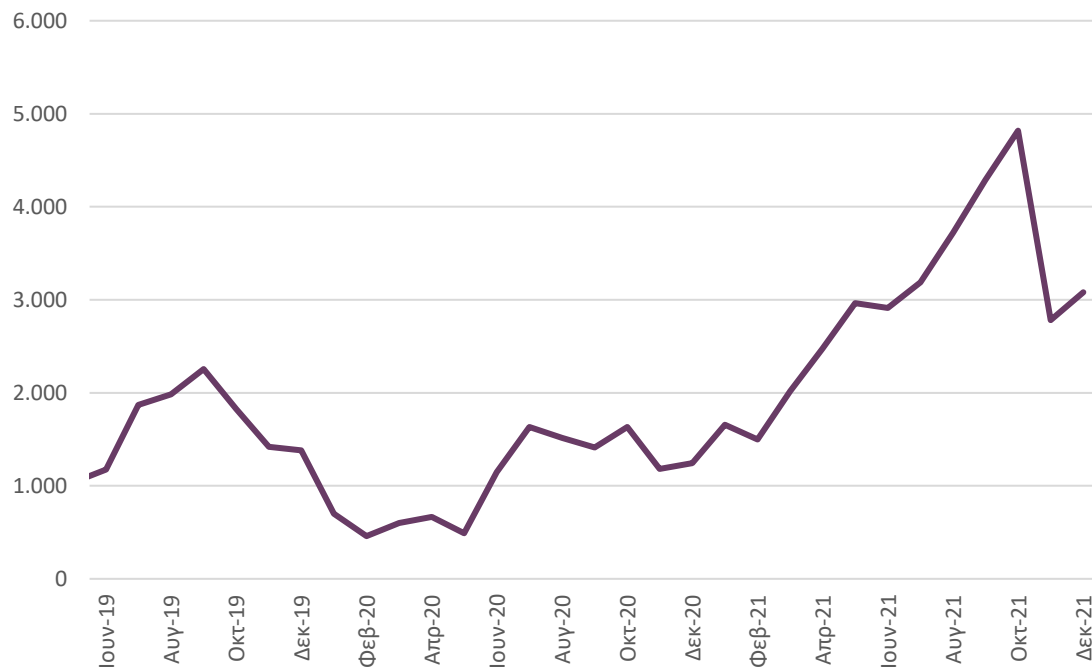
Πηγή: ΔΝΤ, Commodity data portal, έως 10/2021

Περιορισμός των ναύλων σε πλοία χύδην φορτίου και μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων τον Νοέμβριο

Παρά τη διόρθωση του δείκτη για τους ναύλους χύδην φορτίου τον Νοέμβριο (-42,3% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα), ο δείκτης παραμένει σχεδόν 1,5 φορές υψηλότερος από πέρσι (135,6%)

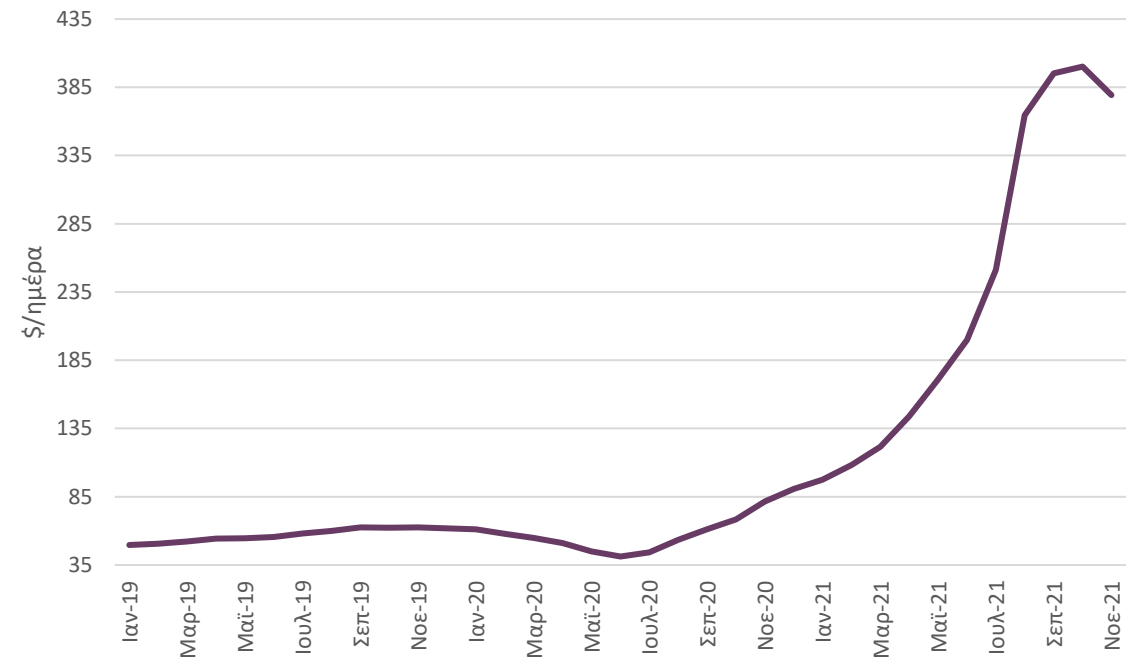
Τον Νοέμβριο ο δείκτης εμπορευματοκιβωτίων μειώθηκε κατά 5,2% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα (από +1,2% τον Οκτώβριο). Ωστόσο παραμένει υψηλότερος πάνω από 3 φορές σε σχέση με ένα χρόνο πριν.

Ετήσια Μεταβολή Δείκτη BDI

Πηγή: Clarksons, έως 12/2021

Δείκτης εμπορευματοκιβωτίων

Πηγή: Clarksons, έως 11/2021

Εξασθένιση για την ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Μείωση της ισοτιμίας του ευρώ έναντι του δολαρίου (-1,6%) τον Νοέμβριο, στα 1,14 \$/€

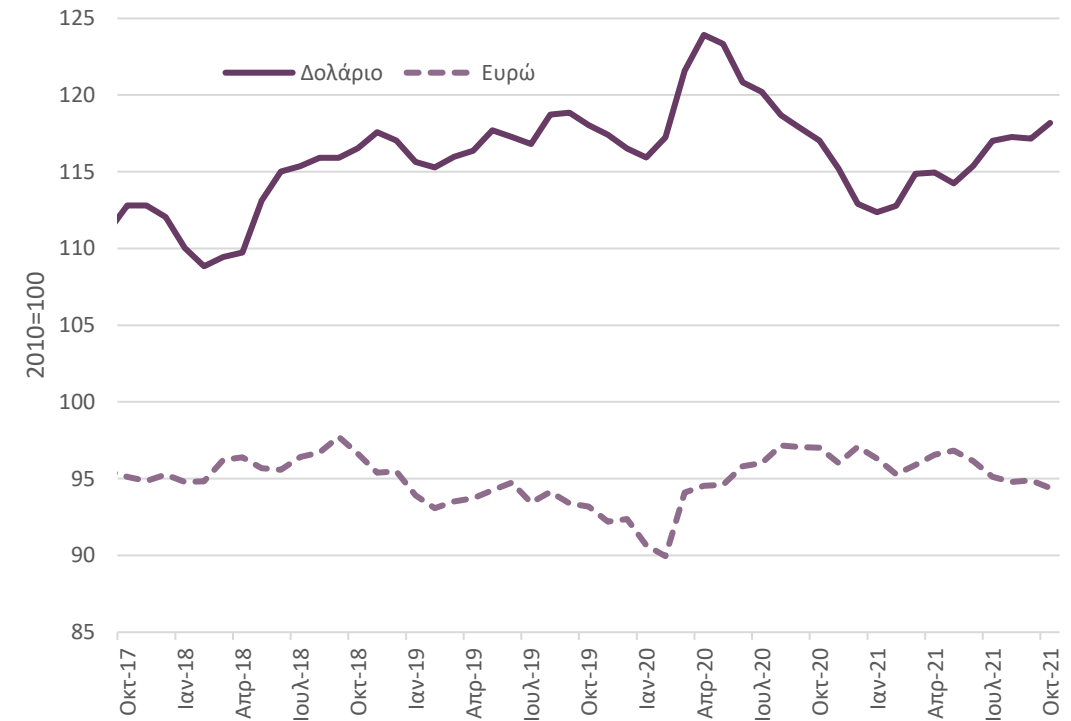
Ισχυροποίηση δολαρίου και σταθεροποίηση ευρώ σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους τον Οκτώβριο

Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγή: ΕΚΤ, έως 11/2021

Δείκτης πραγματικής σταθμισμένης ισοτιμίας

Πηγή: Bank for International Settlements, έως 10/2021

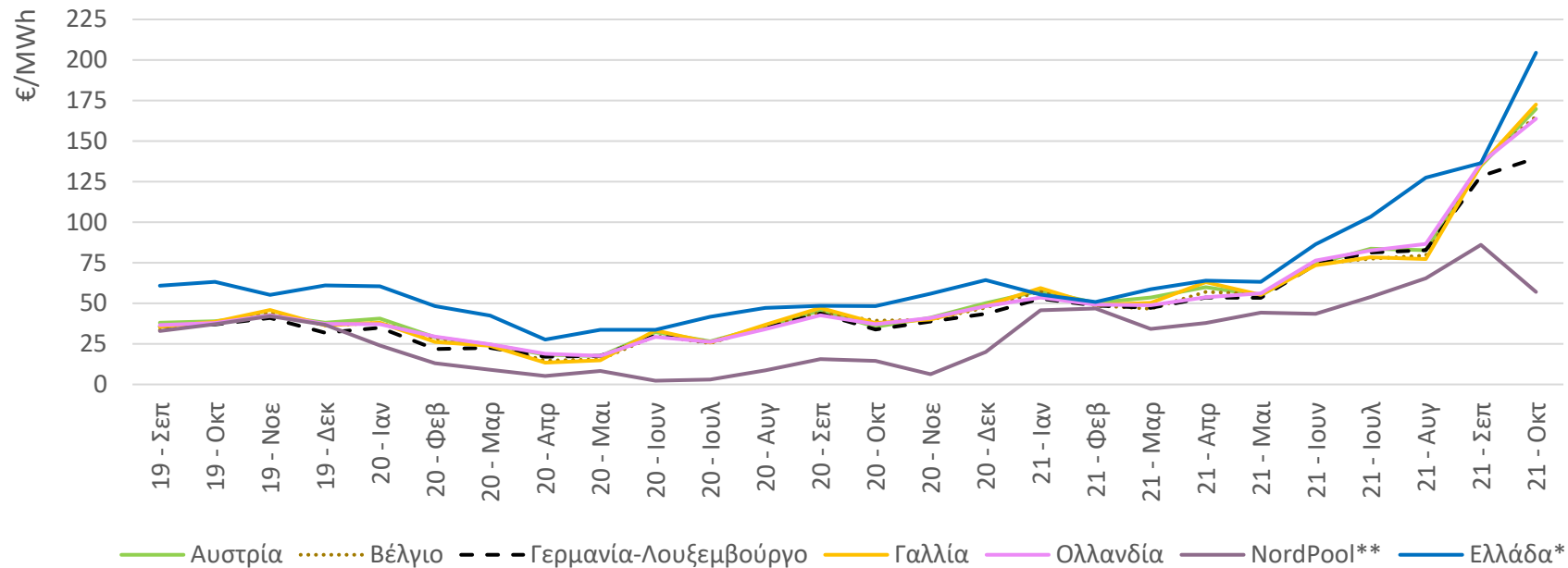

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- **Ενέργεια**
- Ειδικό θέμα: Στοιχεία κύκλου εργασιών εγχώριας βιομηχανίας

Συνεχίστηκε η αύξηση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας

Η τιμή χονδρικής φορτίου βάσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα αυξήθηκε τον Οκτώβριο κατά 49,8% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, NordPool έως 10/2021

* Μεσοσταθμική Τιμή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα.

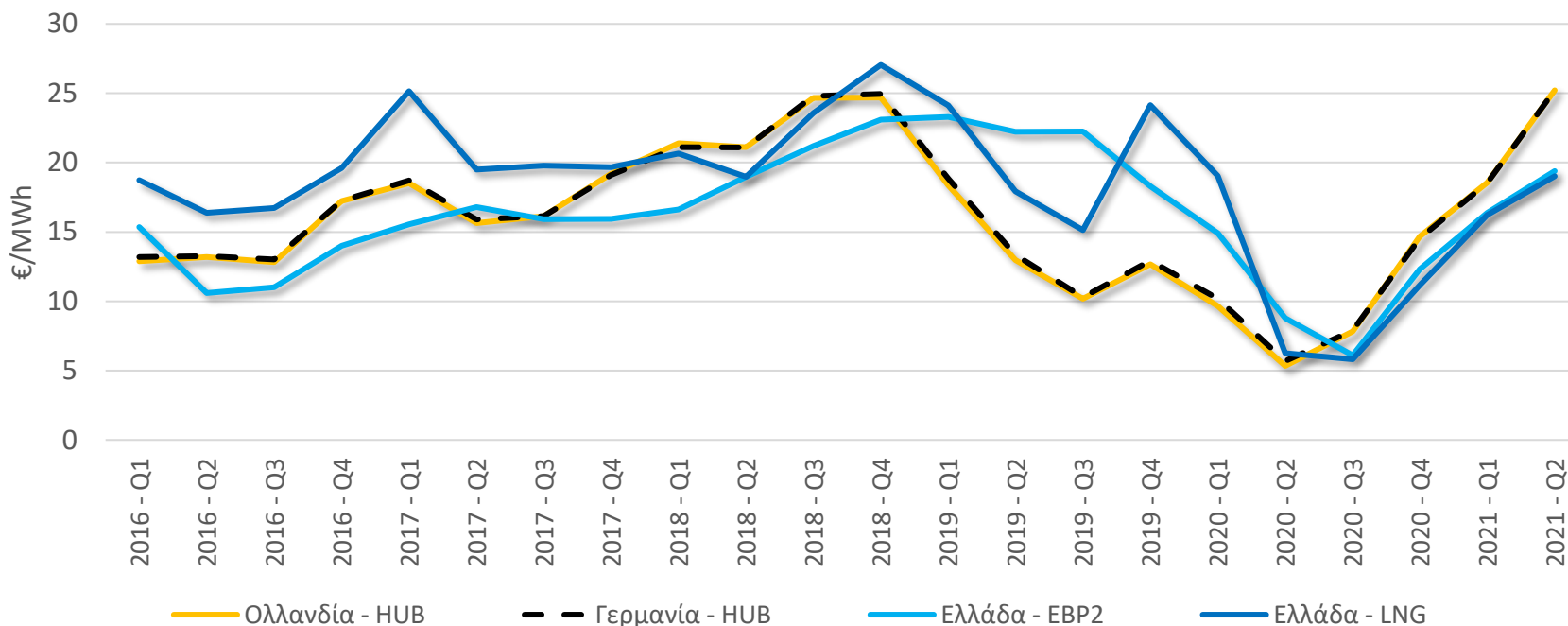
** Μηνιαία τιμή (day-ahead) συστήματος NordPool που προκύπτει από το σύνολο των ενεργειακών αγορών της Νορβηγίας, Σουηδίας, Φινλανδίας, Δανίας, Εσθονίας, Λετονίας, Λιθουανίας.

† Μηνιαίες τιμές (day-ahead) από Nordpool για τις αγορές Αυστρίας, Βελγίου, Γερμανίας-Λουξεμβούργου, Γαλλίας και Ολλανδίας που συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο Ενέργειας.

Τον Οκτώβριο, η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα (204,4 €/MWh) ήταν σε υψηλότερα επίπεδα (από +18% έως +46%) συγκριτικά με τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές αγορές† και 258% υψηλότερη από την τιμή συστήματος NordPool (57,1 €/MWh).

Σημαντική άνοδος του κόστους Φυσικού Αερίου

Η τιμή του Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα το δεύτερο τρίμηνο του 2021 ακολούθησε τις ανοδικές τάσεις βασικών αγορών της Ευρώπης* ωστόσο παρέμεινε σε χαμηλότερα επίπεδα από αυτές

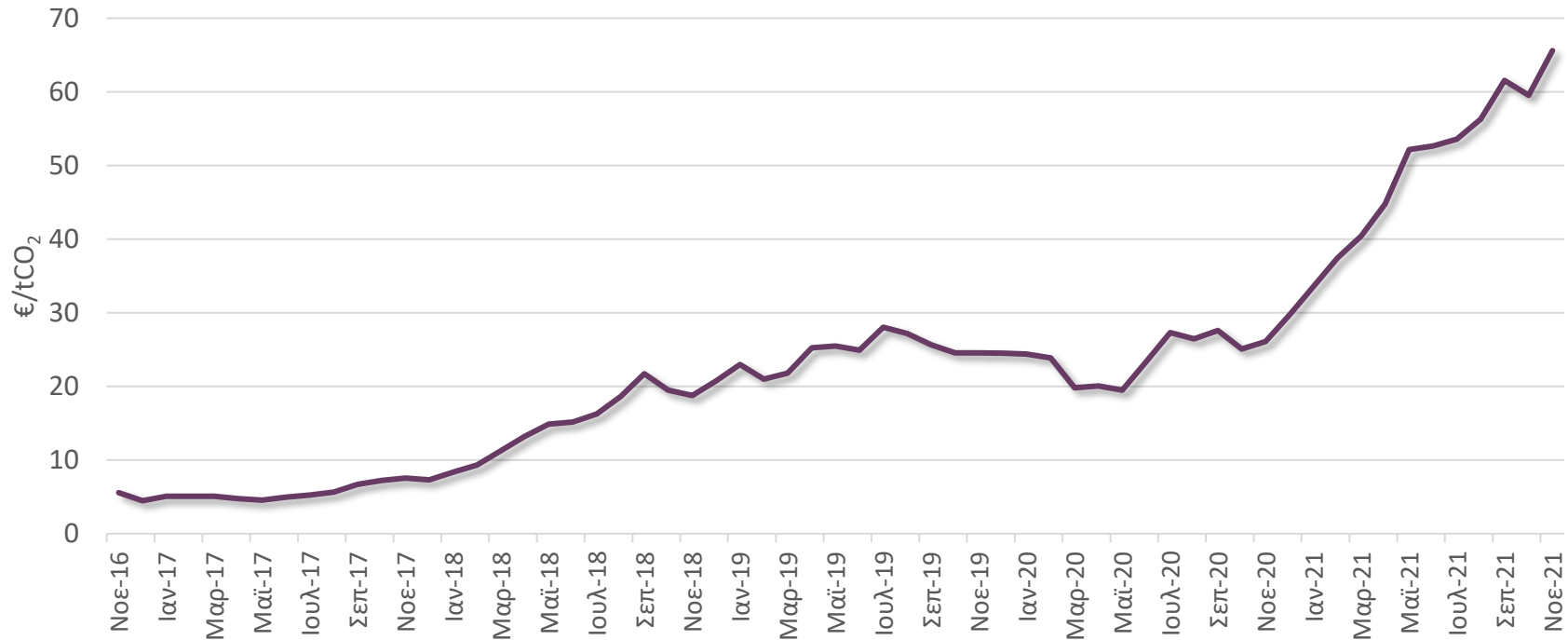
Πηγή: Quarterly Report on European Gas Markets, DG Energy (2016-2021) έως Q2/2021 (πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία).

* Για την Ελλάδα απεικονίζονται οι τιμές LNG και EBP2 ενώ, για τις αγορές Ολλανδίας και Γερμανίας οι τιμές στα αντίστοιχα HUB, όπου EBP είναι η εκτιμώμενη τιμή στα σύνορα μεταξύ δύο χωρών (Estimated Border Price), η οποία δεν περιλαμβάνει το περιθώριο κέρδους του πωλητή.

Το δεύτερο τρίμηνο του 2021, η μέση τιμή εισαγωγής φυσικού αερίου στην Ελλάδα ήταν 25% χαμηλότερη σε σχέση με τη μέση spot τιμή στις αγορές Ολλανδίας και Γερμανίας.

Άνοδος της μέσης τιμής δικαιωμάτων εκπομπών CO₂

Η μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ (EU Allowance) αυξήθηκε τον Νοέμβριο συνεχίζοντας την έντονα ανοδική πορεία (+161%) τους τελευταίους 13 μήνες*

Πηγή: EEX - Emission Spot Primary Market Auction Report 2021, έως 11/2021

*Λόγω έλλειψης δεδομένων η τιμή του Ιανουαρίου υπολογίστηκε ως γραμμική παρεμβολή των τιμών του Δεκεμβρίου και Φεβρουαρίου.

Τον Νοέμβριο η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ αυξήθηκε κατά 10,2% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα και διαμορφώθηκε στα 65,61 €/tCO₂.

Περιεχόμενα

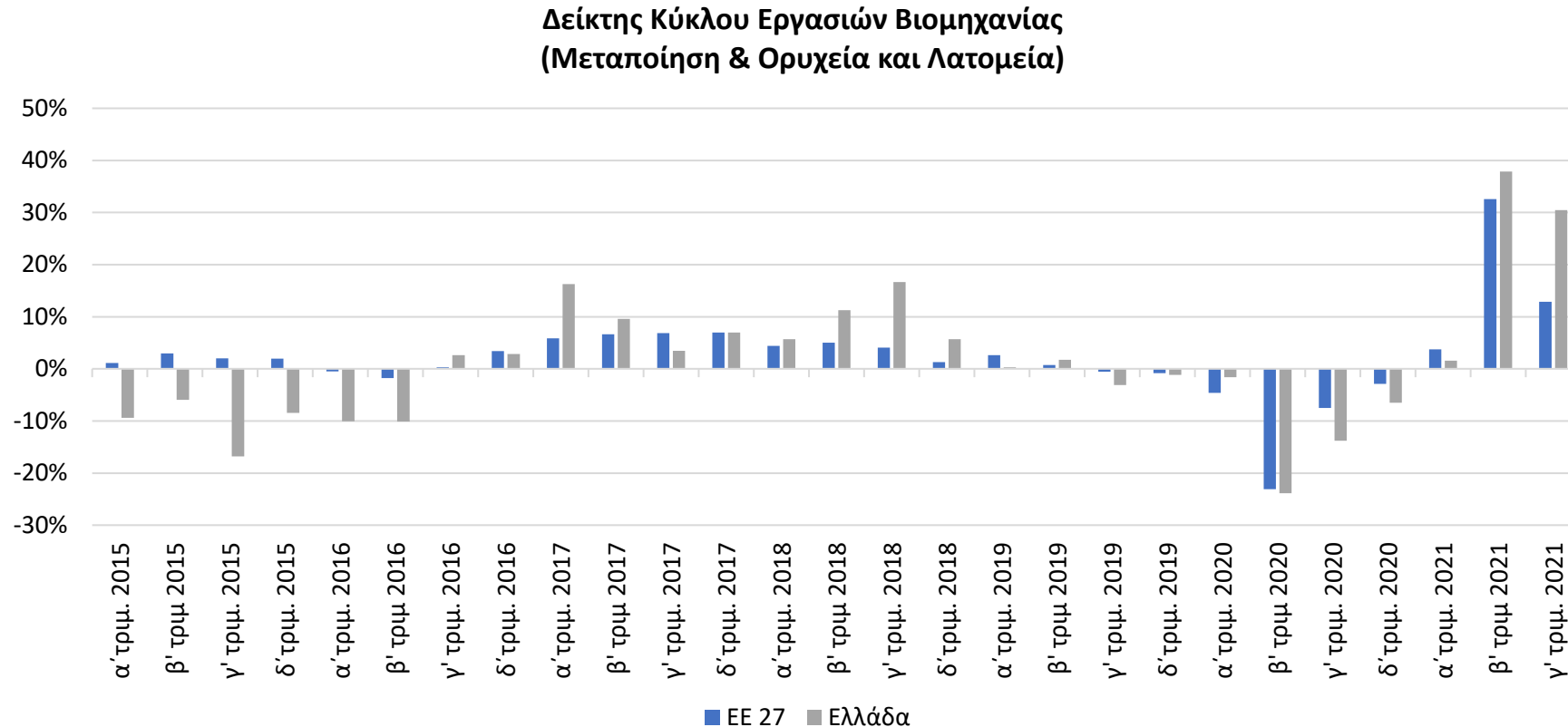
- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- **Ειδικό θέμα: Στοιχεία κύκλου εργασιών εγχώριας βιομηχανίας**

Ειδικό θέμα:

«Στοιχεία κύκλου εργασιών εγχώριας βιομηχανίας»

Ενίσχυση του δείκτη κύκλου εργασιών της βιομηχανίας 30,4% το γ' τριμ. του 2021 στην Ελλάδα έναντι 12,9% στην ΕΕ

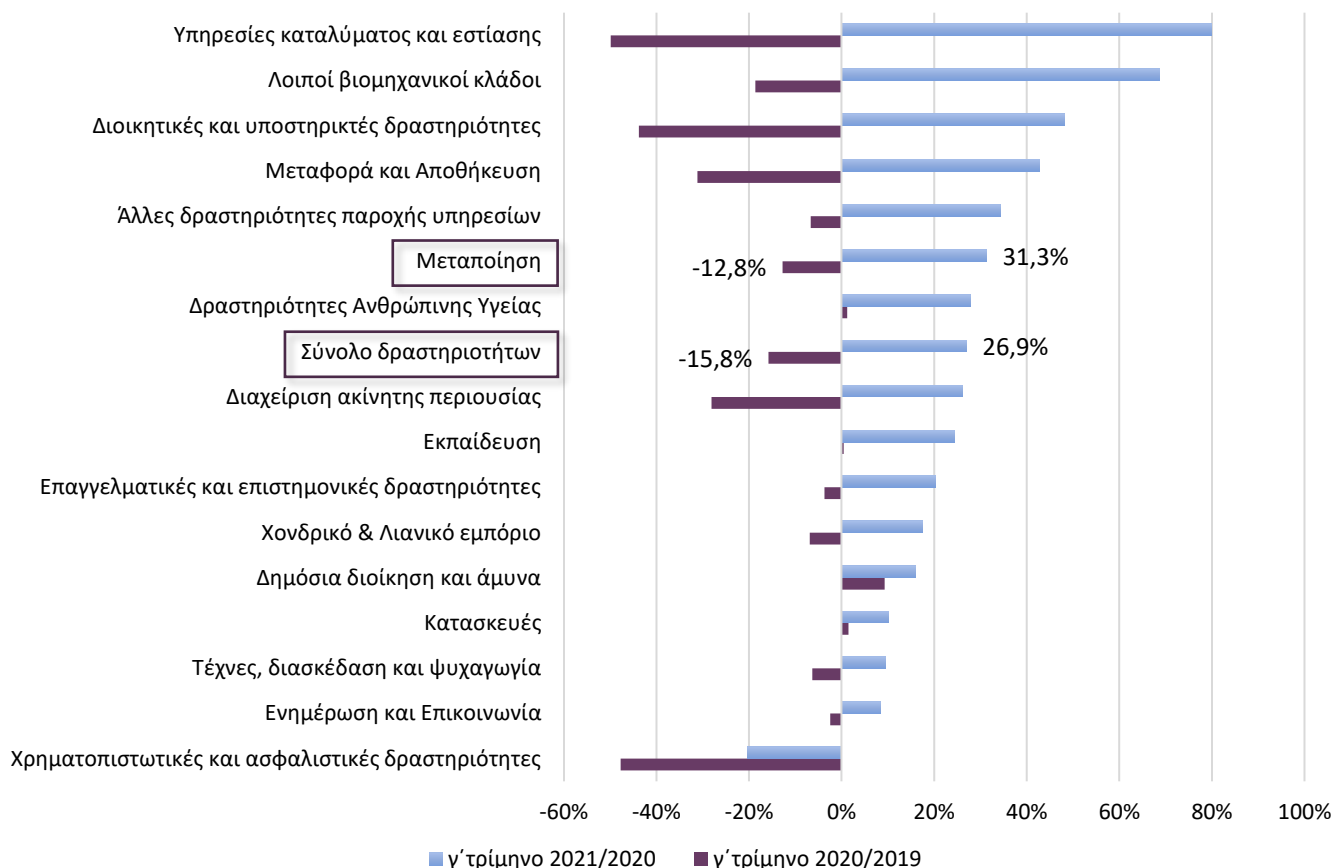
Βελτίωση 4,5% το γ' τριμ. σε σύγκριση με β' τρίμ. του 2021

Πηγή: Eurostat, σε σταθερές τιμές 2015. Σημ: Εποχικά διορθωμένα στοιχεία

Συνεχίστηκε η άνοδος της δραστηριότητας για όλους τους τομείς το γ' τριμ. του 2021. Η Μεταποίηση στους τομείς με την ισχυρότερη άνοδο.

Ετήσιες Μεταβολές Κύκλου Εργασιών

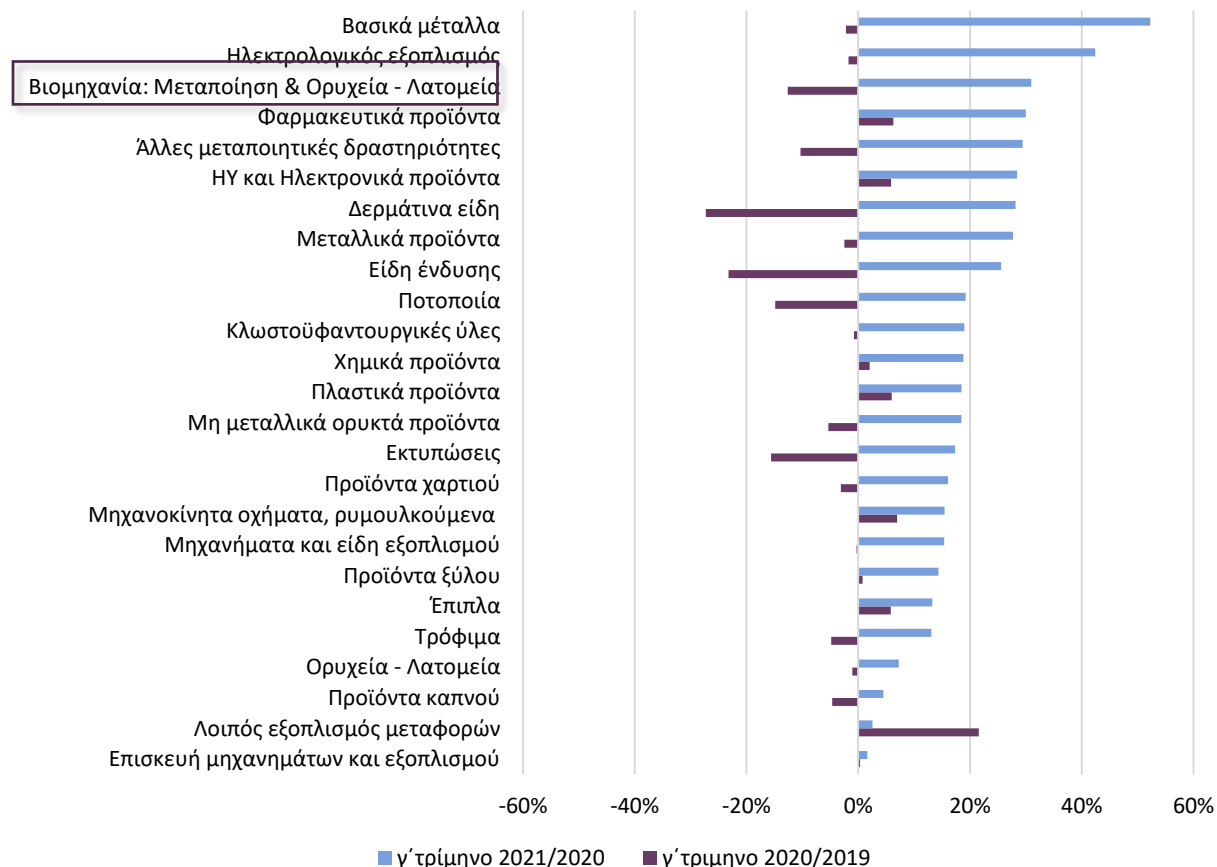
- Ενίσχυση του κύκλου εργασιών το γ' τριμ. του 2021 σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους για τις Υπηρεσίες καταλύματος (79,9%), και τους Λοιπούς βιομηχανικούς κλάδους (68,8%), μετά από σαφώς σημαντική εξασθένιση ένα χρόνο πριν.
- Σε χαμηλότερα επίπεδα ακολούθησαν οι Διοικητικές δραστηριότητες και η Μεταφορά και Αποθήκευση, 48,1% και 42,8%, αντίστοιχα, και οι Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, με 34,4%.
- Σημαντική ήταν η άνοδος της Μεταποίησης, με 31,3%.
- Ακολούθησαν οι Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, με ενίσχυση 27,8%, καθώς και η Διαχείριση ακίνητης περιουσίας (26,1%).
- Στο σύνολο των δραστηριοτήτων σημειώθηκε άνοδος κατά 26,9% το γ' τρίμ. του 2021 σε σχέση με ένα χρόνο πριν.

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., σε τρέχουσες τιμές

Η υψηλότερη βελτίωση στα Βασικά μέταλλα και τον Ηλεκτρολογικό εξοπλισμό

Ετήσιες Μεταβολές Κύκλου Εργασιών Κλάδοι Μεταποίησης & Ορυχεία και Λατομεία

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., σε τρέχουσες τιμές

- Εντός των κλάδων βιομηχανίας, η υψηλότερη ενίσχυση του κύκλου εργασιών το γ' τρίμ. του 2021 σε σχέση με ένα χρόνο πριν σημειώθηκε στα Βασικά μέταλλα (52,3%) και στον Ηλεκτρολογικό εξοπλισμό (42,4%).
- Ακολούθησαν, σε χαμηλότερα επίπεδα, τα Φαρμακευτικά προϊόντα και οι Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες, με άνοδο 30,0% και 29,4%, αντίστοιχα.
- Βελτίωση του κύκλου εργασιών σημειώθηκε στους ΗΥ και ηλεκτρονικά προϊόντα και τα Δερμάτινα είδη, στην περιοχή του 28,3%, αμφότερα το γ' τρίμ. του 2021 σε σχέση με το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους.
- Ηπιότερη η άνοδος για τα Μεταλλικά προϊόντα (27,7%) και τα Είδη ένδυσης (25,6%).